

UZLAŞMADA YENİ DÖNEM: KONKORDATO

• KONKORDATO
NEDİR?

• BAŞVURU NASIL YAPILIR?

• MÜHLET NEDİR?

• KONKORDATONUN
TASDİKİ

Türk Hukukunda, borca batık durumda olan sermaye şirketleri veya kooperatiflerin iflasları, belirli kanuni şartların gerçekleşmesi halinde geçici bir süre için ertelenerek borçluya, alacaklı baskısı olmaksızın ticari faaliyetine devam edebilme imkânı tanınmakta idi.

Borçluya bu imkanı tanıyan iflasın ertelenmesi müessesesi, 31 Temmuz 2016 tarihli 669 Sayılı KHK'nın 4.maddesi ile, olağanüstü halin devamı süresince askıya alınmış ve 15 Mart 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7101 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile tamamen yürürlükten kaldırılmıştır.

Borca batık haldeki sermaye şirketleri ile kooperatiflerin mali darboğazı aşması ve ticari faaliyetlerini sürdürebilmesi için iflas erteleme ile sağlanan imkanların, konkordato müessesesi ile devam etmesi öngörülerek, konkordatonun ticari hayatın beklentileri ile uyumlu hale getirilmesi amacıyla konkordatoyla ilgili birtakım değişiklikler yapılmıştır.

Konkordato Nedir?

Konkordatoya ilişkin düzenlemelere geçmeden önce, yürürlükten kaldırılan iflas erteleme kurumu ve neden kaldırıldığına değinmek yerinde olacaktır.

İflasın ertelenmesi, iflas eden tacirin mahkemeye geçerli bir sebep sunarak borçlarını ödeyebilmek için süre istemesini esas alan bir uygulamadır.

Bu yol ile iflasın ertelenmesini talep eden borçlu, alacaklılarına karşı geniş bir koruma elde ederek hakkında başlatılan icra takiplerinin durmasını sağlamakta ve ticari faaliyetine yıllarca bu şekilde devam edebilmekteydi.

Bu süreçte, iflas erteleme süresini hukuka ve amacına uygun olarak kullanan ve iflastan kurtulan işletmelerin yanı sıra, iflas erteleme kurumunu kötüye kullanarak alacaklılardan kaçan ve onları zarara uğratarak ticari hayat içinde mahvına sebep olan işletmelerin sayısı da hayli yüksekti.

Konkordato ise iflas ertelemesinden farklı olarak, borçlunun alacaklılara karşı bir koruma elde etmesinden ziyade, alacaklılar ile yapılacak anlaşma neticesinde borçların yapılandırılmasını sağlayan bir uygulamadır.

Yapılan değişikliğin ardından, borçlarını vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlunun, diğer şartların da varlığı halinde, konkordato talebinde bulunabileceği düzenlenmiştir.

Bunun yanında iflâs talebinde bulunabilecek alacaklı da borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilecektir.

Başvuru Nasıl Yapılır?

Konkordato başvurusu;

(i) İflasa tabi olan borçlu için muamele merkezinin bulunduğu, merkezi yurt dışında ise merkez şubenin bulunduğu yerdeki,

(ii) İflasa tabi olmayan borçlu için borçlunun yerleşim yerindeki asliye ticaret mahkemesine verilecek dilekçe ile yapılabilecektir.

Mahkemeye yapılacak başvuru sırasında Adalet Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan tarifede belirtilen konkordato **gider avansının**, talepte bulunan tarafından yatırılması gerekmektedir. Aksi halde talebin, dava şartı yokluğundan reddi söz konusu olabilecektir.

Konkordato başvurusu için mali açıdan hazırlanmış, ayrıntılı **konkordato ön projesinin** de mahkemeye sunulması gerekmektedir.

Mühlet Nedir?

Talep üzerine mahkeme, gerekli belgelerin eksiksiz şekilde ibraz edilmesi halinde derhal **geçici mühlet** kararı vererek borçlunun malvarlığı muhafazası ve borçlunun koruma altına alınabilmesi için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır. Konkordatonun alacaklı tarafından talep edilmesi halinde ise mahkeme, gerekli belgelerin sunulması için borçluya makul bir süre verecektir.

Geçici mühlet verilmesi ile birlikte mahkeme, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi ve geçici mühlet süresince borçlunun yapacağı işlemlerin denetimi amacıyla geçici konkordato komiseri görevlendirir. Komiser, mahkeme tarafından verilecek karardan önce raporunu mahkemeye sunar.

Geçici mühlet süresi üç ay olup, bu süre mahkeme tarafından beş ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması hâlinde, geçici mühlet süresi içinde, borçluya bir yıllık **kesin mühlet** verilir. Bu süre altı aya kadar uzatılabilir. Kesin mühlet kararı ile borçlu, konkordato talebi ile birlikte mahkemeye sunduğu ön projedeki tedbirleri alarak mali durumunu iyileştirmek için harekete geçer.

Mühletin Etkisi Nedir?

Mühlet kararı ile beraber borçlu, mahkemenin izni dışında; rehin tesis edemez, kefil olamaz, taşınmaz ve işletmenin devamlı tesisatını kısmen dahi olsa devredemez, takyit edemez ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz.

Bununla birlikte, mühlet süresince borçlu aleyhine Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur. İhtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz kararları uygulanmaz, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.

Ancak mühletin borçluyu koruyucu etkisi yanında;

- türüne bakılmaksızın kefilin mühlet sürecindeki korumalardan yararlanamayacağı,
- işçilik ile nafaka alacakları için takip yasağının uygulanmadığı,
- mühlet süresinde borçlunun komiser izniyle borç altına girebileceği ve söz konusu bu borçlar için de takip yasağı bulunmadığı

gözden kaçırılmamalıdır.

Bunun yanında, alacağı rehin ile teminat altına alınan alacaklılar rehlin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatabilecek; fakat bu takip nedeniyle muhafaza tedbiri alınamayacağı gibi rehlinli malların satışı da gerçekleştirilemeyecektir.

Tasdik edilen konkordato projesi aksine hüküm içermediği takdirde, kesin mühlet tarihinden itibaren alacaklara faiz işlemesi de duracaktır.

Konkordatonun Tasdiki

Komiserin raporunu ve dosyayı tevdi alan mahkeme, konkordato hakkında karar vermek üzere yargılamaya başlayacaktır. Komiserin dinlenmesinden kısa bir süre sonra ve her halde kesin mühlet süresi içinde mahkeme kararını açıklamak zorundadır.

tasdik edilmemesi halinde

Mahkeme tarafından konkordatonun reddine karar verilecektir. Borçlunun iflâsa tabi şahıslardan olması ve doğrudan doğruya iflâs sebeplerinden birinin mevcut olması hâlinde mahkeme, konkordatonun reddi kararının yanında, borçlunun iflâsına da resen karar verir.

Alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceği belirtilir. Konkordato tasdik kararıyla bağlayıcı hale gelecektir. Bağlayıcı hale gelen konkordato, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacakları için mecburidir.

tasdikine karar verilmesi halinde

Konkordato projesinin tasdik edilmesi, birtakım şartların sağlanmasına bağlanmıştır.

Konkordatonun tasdiki ya da reddine ilişkin kararlar, mühlet kararında olduğu gibi ilan olunur ve ilgili yerlere bildirilir.

Alacakları itiraza uğrayan alacaklılar, tasdik kararının ilanından itibaren bir ay içinde dava açabilecektir.

Konkordatonun Üçüncü Kişilere Etkisi

Konkordato mühletinin verilmesinden önce, müstakbel bir alacağın devri sözleşmesi yapılmış ve devredilen alacak konkordato mühletinin verilmesinden sonra doğmuş ise, bu devir hükümsüz olacaktır.

Sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerde yer alıp da borçlunun konkordato talebinde bulunmasının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceğine, haklı fesih sebebi sayılacağına yahut borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin hükümler, borçlunun konkordato yoluna başvurması durumunda uygulanmayacaktır.

Sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunmasa dahi sözleşme, borçlunun konkordatoya başvurduğu gerekçesi ileri sürülerek sona erdirilemeyecektir.

Hizmet sözleşmelerinin feshine ilişkin özel hükümler saklı kalmak kaydıyla borçlu, tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen sürekli borç ilişkilerini, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin onayıyla herhangi bir zamanda sona erecek şekilde feshedebilir. Bu çerçevede ödenmesi gereken tazminat, konkordato projesine tabi olacaktır.

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Ersin Nazalı

Yönetici Ortak,
Avukat, Yeminli Mali Müşavir
enazali@nazali.av.tr

Hatice Zümbül

Direktör,
Dava ve Uyuşmazlık Çözümü
hzumbul@nazali.av.tr

Bu bültende yer verilen açıklamalarımız, hukuki görüş ve tavsiye niteliğinde olmayıp, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir; bu sebeple belirtilen konularda bir aksiyon almadan önce, bir uzmana danışmanızı tavsiye ederiz. İşbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı NAZALI'ya karşı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Bu yazı hakkında daha fazla bilgi almak için lütfen Av. Ersin Nazalı ve Av. Hatice Zümbül ile irtibata geçiniz.